

Tid Torsdagen den 15 november 2018 kl. 17.00 – 17.10
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Tisdagen den 27 november 2018

Joakim Larsson

Stefan Hansson

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Joakim Larsson (M) ordföranden

Stefan Hansson (S) vice ordföranden

Torbjörn Erbe (M)
Alexandra Grimfors (M)
Mattias Keresztesi (M)
Abit Dundar (L)
Lennart Tonell (MP)
Margareta Stavling (S)
Anders Göransson (S)
Maria-Elsa Salvo (S)
Rikard Warlenius (V)

Tjänstgörande ersättare:

Marianne Pettersson (M)

för Marie-Louise Gudmundsson (M)

Staffan Schartner (MP)

för Veronica Eriksson (MP)

Ersättare:

Eva Ångström (M)
Emilie Fors (L)
Susanne Wiklund (C)
Nike Örbrink (KD)
Anna Forssell (S)
Birger Kato (S)
Elsemarie Bjellqvist (S)
Maria Ljuslin (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Håkan Falk, Jenni Almgren, Ann-Charlotte Bergqvist, Göran Carlberg, Patrik Dahlin, Jenny Gullström, Gunnar Jensen, Sara Lundén, Lena Mittal och Åsa Wigfeldt samt borgarrädssekreterarna Carolina Zandén, Oliver Tovatt och Sonja Pagrotsky och personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-5.

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Exploateringsnämnden utser vice ordföranden Stefan Hansson (S) att tillsammans med ordföranden Joakim Larsson (M) justera dagens protokoll.

Justering sker tisdagen den 27 november 2018.

§ 2**Frågor för beredning och eventuell information från kontoret**Ändrad sammanträdesdag

På grund av stadens budgetsammanträde behöver sammanträdet den 13 december 2018 flyttas till den 10 december 2018.

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar att flytta sammanträdet den 13 december 2018 till den 10 december 2018.

§ 3**Anmälan av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden**

Inkomna skrivelser m.m. till exploateringsnämnden enligt förteckningar från den 31 oktober 2018 och från den 15 november 2018 anmäls.

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom exploateringskontoret**

Dnr E2018-00025

Beslut

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 26 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 5

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Dnr E2018-00160

Protokoll nr 6/2018 från sammanträde med stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor från den 9 oktober 2018 anmäls.

§ 6

Anmälan av ekonomisk uppföljning per oktober 2018

Dnr E2018-00499

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 29 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 7**Färdplan för ett Stockholm för alla. Svar på remiss**

Dnr E2018-02771

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP):

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lämna ärendet utan eget ställningstagande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 11 oktober 2018. Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Besvara remissen i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Stefan Hansson m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) föreslår att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP).

Reservation

Vice ordföranden Stefan Hansson m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till kontorets förslag samt anför följande:

Den rödgrönrosa majoriteten tillsatte år 2015 ”Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm”. Förankrat i den senaste forskningen har kommissionen sedan dess presenterat 18 rapporter med förslag och rekommendationer inom olika områden för hur segregationen i Stockholm ska kunna brytas. Vi välkomnar förslaget till färdplan och ser vikten av att stadens nämnder, bolag och verksamheter arbetar utifrån gemensamma strategier för en social hållbar utveckling.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Stefan Hansson m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Arbetet för jämlikhet och mot segregation är avgörande om alla stockholmare ska ha goda livsvillkor och möjlighet att förverkliga sina drömmar. Det goda samhället tar ansvar för att undanröja klyftor och hinder som begränsar människor att nå sina fulla potentialer. Allt annat är slöseri med människors kraft och förmågor. Ett samhälle som låter människor utveckla sina egna förmågor blir starkare. Ett samhälle där människor hindras blir svagare. När vi hjälper varandra att växa, kan Stockholm växa.

Men för att kunna se var någonstans vi slösar med människors förmågor och var människor hindras att växa behöver man kunskap. Därför tillsatte vi, år 2015, ”Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm”. Förankrat i den senaste forskningen har kommissionen sedan dess presenterat 18 rapporter med förslag och rekommendationer inom olika områden för hur segregationen i Stockholm ska kunna brytas. En stor bredd av samhällsaktörer har varit inblandade i kommissionens arbete vilket skapar en god grund när förslagen ska genomföras.

Vi välkomnar förslaget till färdplan och ser vikten av att stadens nämnder, bolag och verksamheter arbetar utifrån gemensamma strategier för en social hållbar utveckling. Strategierna inom de fyra målområden som lyfts i färdplanen är välavvägda med utgångspunkter i kommissionens arbete, Agenda 2030 och med sikte på att visionen ”Ett Stockholm för alla” ska uppnås till år 2040.

Uppväxt och utbildning

Det goda samhället måste göra sitt yttersta för att alla barn ska få bra uppväxtvillkor och för att alla barn får förutsättningar och stöd för att klara kunskapsmålen. Ett samhälle som inte investerar i barn och deras utveckling riskerar på lång sikt att möta stora utmaningar med ojämlikhet, segregation och otrygghet.

Allt arbete mot segregation börjar med att ge alla barn jämlika uppväxtvillkor. Förskolans kompensatoriska uppdrag kan inte betonas tillräckligt många gånger, vilket stöds av forskare såväl som pedagoger. Socialdemokraterna menar att investeringar i förskolan genom satsningar på mindre barngrupper och rätt till heltid för barn till föräldralediga fortsättningsvis är nödvändiga och viktiga. På samma sätt är det viktigt att hålla i arbetet för att höja kunskapsresultaten i

alla skolor. Lärare och skolledare ska ha rätt förutsättningar att ge den bästa undervisningen till sina elever.

Det systematiska arbetet för att bryta utvecklingen mot ökade klyftor gav resultat på kort tid. Stockholm är på rätt väg och det är viktigt att det ambitiösa arbetet som har gjorts under den gångna mandatperioden inte tappar styrfart. Vi är övertygade om att alla barn kan nå kunskapsmålen om de ges stöd. Föräldrar ska känna en trygghet i vetskapen om att det finns bra kommunala skolor i närmiljön och att elevhälsoteamen på varje skola stöttar de elever som behöver det.

Arbete och företagande

Människors vilja till att växa, att bidra och ha egen försörjning är stadens viktigaste tillgång.

I ett kunskapsintensivt samhälle ska Stockholm konkurrera med kunskap, färdigheter, kompetens och ett starkt innovationsklimat. Därför vill vi att alla stockholmare ska ha möjlighet till ett livslångt lärande, till utbildning som skapar vägar till jobb eller vidare studier.

Stockholms utveckling är tätt kopplat till näringslivets möjlighet att växa och utvecklas. Fler ska känna de har goda och trygga förutsättningar för att starta och driva företag. Alltför många företag ser att deras möjlighet att växa hämmas av svårigheterna att rekrytera rätt utbildad arbetskraft. Detta samtidigt som det finns arbetslösa stockholmare. Missmatchningen hotar på lång sikt Stockholms tillväxt. Men bristen på matchning skadar inte bara näringslivet. Svårigheten att säkra kompetensförsörjningen för stadens verksamheter är en akut utmaning för vår egen organisation. Här måste staden fortsätta arbeta nära gymnasieskolor, vuxenutbildningen och universiteten för att möta utmaningen.

Stadens insatser för att fler stockholmare ska komma i arbete har gett resultatet. Utbetalningar av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet är på historiskt låga nivåer, vilket är glädjande. Det är slöseri att människor med arbetskapacitet är arbetslösa. Slöseriet drabbar hela samhället men mest av allt är det ett slöseri som riskerar att skada den enskilda individen. Därför anser vi att staden måste fortsätta prioritera arbetet med 90-dagarsgarantin, vuxenutbildning för kortutbildade och stärka kopplingen mellan språkutveckling och inträde i arbetsmarknaden för nyanlända. Tillvaratagande av äldres vilja och förmåga att arbeta efter pensionsåldern måste ske. Likväl måste arbetet med att utlokalisera kommunala verksamheter och skapande av arbetsplatser i ytterstaden

fortsätta. Det har antagits en äldreboendeplan.

Boende och stadsmiljö

Den mångåriga passivitet som präglade det borgerliga blockets senaste maktinnehav skapade och förstärkte en stor strukturell bostadsbrist i vår stad. Bostadsbristen leder till trångboddhet, segregation och minskad tillväxt. Vi måste som ansvarsfull stad fortsätta ta oss an Stockholms största infrastrukturella utmaningar. Under vår gångna mandatperiod stoppade vi utförsäljningarna av hyresrätter och istället gav vi högsta prioritet åt bostadsbyggandet. Det är med stolthet som vi kan se tillbaka på år 2017 då Stockholm slog rekord i bostadsbyggande.

För att den goda utvecklingen med att bryta segregationen inte ska stagnera måste staden fortsätta prioritera byggandet av hyresrätter och av bostäder med rimliga boendekostnader. Allmännyttans arbete för att få ned nyproduktionskostnaderna genom Stockholmshus måste fortsätta. Det är många människor som är i akut behov av en bostad. Efterfrågan av bostäder till rimliga kostnader kommer att vara fortsatt hög. Att sälja ut eller ombilda billiga hyresrätter som den borgerliga majoriteten aviserat är fel väg att gå. Särskilt om argumentet till utförsäljningarna är önskan att främja blandade upplåtelseformer. Erfarenheterna från utförsäljningarna som gjordes under åren 2006-2014 visar att segregationen ökade och möjligheten för stockholmarna att få hyra en bostad minskade. Vi menar att det enda sättet att möta bostadsbristen är genom nej till marknadshyror och utförsäljningar av hyresrätter och att istället behålla den höga takten i bostadsbyggandet.

Demokrati och trygghet

Demokratin ska aldrig tas för given. I en tid då polarisering mellan människor ökar krävs det aktiva insatser för att fördjupa den lokala demokratin. Civilsamhällets roll som röstbärare, välfärdsproducent och skapare av gemenskap ska stödjas och inte motarbetas av staden. Föreningslivet skapar möten och i möten mellan människor skapas tillit för varandra och för samhället. I arbetet för ett socialt hållbart Stockholm är civilsamhället en viktig aktör. Stadens stöd ska även fortsättningsvis ske genom bland annat tillgängliggörande av lokaler, föreningsbidrag och användande av civilsamhällets kunskap.

Medborgardialog som syftar till att stärka medborgarnas inflytande i besluten är ett annat sätt att fördjupa lokaldemokratin. Vi ser att medborgardialoger som har

genomförts de senaste åren har varit framgångsrika och vill därför att staden ska utöka antal dialoger så att fler medborgare ges möjlighet att påverka i sin närmiljö. Medborgarnas inflytande över hur staden använder sina budgetmedel vid lokalt utvecklingsarbete bör bli större.

Det offentliga rummet tillhör alla, därför ska arbetet med trygga stadsmiljöer prioriteras. Trygghetsfonden som vi skapade tar utgångspunkt i att berörda verksamheter och nämnder i dialog med medborgarna identifierar otrygga platser och miljöer som med enkla hjälpmedel kan bli tryggare. Resultaten av investeringar som har gjorts med hjälp av trygghetsfonden har varit god. Vår förhoppning är att trygghetsfonden får finnas kvar och utökas flera platser och miljöer kan göras tryggare. Stockholm ska vara en öppen stad och alla stadsdelar ska vara trygga.

§ 8

Markanvisning för bostäder och handel inom fastigheten Mariehamn 1 och del av Akalla 4:1 i Akalla till Akalla Centrumfastigheter AB och SSM Fastigheter AB

Dnr E2018-03956

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder och handel inom fastigheten Mariehamn 1 och del av Akalla 4:1 till Akalla Centrumfastigheter AB och SSM Fastigheter AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L), Lennart Tonell m.fl. (MP) och vice ordföranden Stefan Hansson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Rikard Warlenius (V) föreslår att nämnden beslutar enligt

följande:

- 1 Exploateringsnämnden bifaller i huvudsak kontorets förslag till beslut.
- 2 De planerade bostäderna upplåtes som hyresrätter.
- 3 Stadsdelsnämndens önskemål om bostäder enligt LSS och/eller SoL ska tillgodoses.

Projektet bidrar till utvecklingen av Akalla Centrum genom ett tillskott av bostäder i kollektivtrafikhärlägen samtidigt som det bidrar till en mer levande stadsmiljö. Den aktuella exploateringen avser ca 150 lägenheter, vilka ska upplåtas som hyresrätter då det i stadsdelen i dag endast finns ca 21 % hyresrätter.

Berörd stadsdelsförvaltning har uttryckt att de behöver bostäder enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och/eller Socialtjänstlagen i projektet. Byggherren är informerad om stadsdelsförvaltningens önskemål, och det är viktigt att bevaka att önskemålen tillgodoses.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L), Lennart Tonell m.fl. (MP) och vice ordföranden Stefan Hansson m.fl. (S).

Reservation

Rikard Warlenius (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 9

Bostäder inom del av fastigheten Nälsta 5:2 vid Täbylundsvägen i Nälsta. Reviderat inriktningsbeslut
Dnr E2014-00927

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta utredningarna upp till 4 mnkr (inriktningsbeslut).

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 september 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 10**Markanvisning för förskola inom fastigheten
Räknetabellen 3 och del av fastigheten Grimsta 1:2 i
Råcksta till KB Myran nr 300**

Dnr E2018-03465

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för ändrad användning till förskola inom fastigheten Räknetabellen 3 samt del av fastigheten Grimsta 1:2 till KB Myran nr 300 och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 23 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

**Exploateringsavtal för bostäder inom fastigheterna
Masugnen 5 och Masugnen 7 i Ulvsunda industriområde
med Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB och
JM AB**

Dnr E2018-03857

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner exploateringsavtal inom Masugnen 5 med Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB och ger kontoret i uppdrag att träffa erforderliga avtal.
- 2 Exploateringsnämnden godkänner exploateringsavtal inom Masugnen 7 med JM AB och ger kontoret i uppdrag att träffa erforderliga avtal.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Möjligheterna att inrymma LSS-bostäder i den föreslagna exploateringen behöver undersökas vidare, då behovet är stort i staden som helhet. Eftersom avtalet omfattar så pass mycket som 370 bostäder borde LSS-bostäder ingå, vilket också är en fråga som funktionshindersrådet lyfter.

§ 12**Utveckling av Södertäljevägen – från trafikled till urban miljö. Utredningsbeslut**

Dnr E2018-01565

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner projektdirektivet för Södertäljevägen.
- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för projekt Södertäljevägen upp till 20 mnkr.
- 3 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar program för området.
- 4 Exploateringsnämnden anmäler beslutet till stadsbyggnadsnämnden, Hägerstens-Liljeholmens stadsdelsnämnd, trafiknämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, idrottsnämnden samt till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 22 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 13

Överenskommelse om exploatering med försäljning och upplåtelse av tomträtt, för bostäder, skola och förskola inom fastigheterna Söderholmen 1, Vårberg 1:1, Skärholmen 2:1, Stallarholmen 17, Båtholmen 2 samt Laxholmen 4 i Vårberg med Riksbyggen samt SISAB.

Genomförandebeslut

Dnr E2018-03371

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner för sin del genomförandet av exploatering inom Vårberg 1:1 samt Skärholmen 2:1 omfattande investeringsutgifter om 126 mnkr samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner genomförandet och ger

exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att genomföra projektet.

- 2 Exploateringsnämnden godkänner för sin del försäljning av mark inom Vårberg 1:1, Skärholmen 2:1 samt Laxholmen 4 till Riksbyggen med en försäljningsinkomst om cirka 120,4 mnkr samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner försäljningen och ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att träffa erforderliga avtal.
- 3 Exploateringsnämnden tilläggsmarkanvisar cirka 50 bostäder enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 14

Markanvisning för garage inom fastigheten

Johanneshov 1:1 m.fl. i Johanneshov till Stockholm Parkerings AB

Dnr E2018-03925

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar utrymme för underjordiskt parkeringsgarage till Stockholms Stads Parkerings AB inom fastigheten Johanneshov 1:1 m.fl. och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa tilläggsavtal till markanvisningsavtal för grundskola inom fastigheten Johanneshov 1:1 m.fl. med SISAB rörande underbyggnation med garage.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 15**Markanvisning för bostäder inom fastigheterna
Arkivfotot 2 och Örby 4:1 i Högdalen till Botrygg
Arkivfotot 2 AB**

Dnr E2018-02321

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom fastigheterna Arkivfotot 2 samt Örby 4:1 till Botrygg Arkivfotot 2 AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 22 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 16**Reviderat inriktningsbeslut för programområde**

**Trollesundsvägen inom fastigheten Örby 4:1 m.m. i
Bandhagen. Överenskommelse om exploatering med
upplåtelse av tomträtt vid kv. Lådkameran med
Familjebostäder AB. Genomförandebeslut**
Dnr E2018-03916

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta utredningarna upp till 10 mnkr (inriktningsbeslut).
- 2 Exploateringsnämnden godkänner genomföranden av exploateringen inom Örby 4:1 vid kv. Lådkameran omfattande investeringsutgifter om 28 mnkr och investeringsinkomster om 0,2 mnkr, samt ger kontoret i uppdrag att genomföra projektet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 22 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Jag välkomnar att nämnden nu enigt går vidare med genomförandebeslutet av de 148 hyresrätterna i Stockholmshusprojektet som är planerade för låga boendekostnader. Utvecklingen längs Trollesundsvägen är väl i linje med översiktsplanen, målen om fler bostäder och en trygg och god stadsmiljö i kollektivtrafiknära lägen.

Dnr E2016-00402

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner genomförandet av exploatering inom Örby 4:1 omfattande investeringsutgifter om 34,9 mnkr och investeringsinkomster om 15,3 mnkr och ger kontoret i uppdrag att genomföra projektet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 18 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 18

Överenskommelse om exploatering med tomträtt för bostäder inom fastigheten Dalen 21 och del av fastigheten Enskede Gård 1:1 i Gamla Enskede med AB Svenska Bostäder. Genomförandebeslut

Dnr E2018-03959

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att bordlägga ärendet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 8 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 19**Markanvisning för bostäder inom del av fastigheten
Älvsjö 1:1 i Hagsätra till Sveafastigheter Bostad AB.
Fokus Hagsätra Rågsved**

Dnr E2017-03951

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom del av fastigheten Älvsjö 1:1 vid Kvarntorpsgränd i Hagsätra till Sveafastigheter Bostad AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 8 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 20**Slutredovisning av utbyggnad för bostäder inom
fastigheten Farsta 2:1 i Farsta Strand med
Arkitektmagasinet i Stockholm AB, Sundhem AB och
Ullerudsbacken i Farsta AB**

Dnr E2018-03049

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner slutredovisningen av utbyggnad för bostäder inom fastigheten Farsta 2:1 i Farsta Strand med Arkitektmagasinet i Stockholm AB, Sundhem AB och Ullerudsbacken i Farsta AB.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 20 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 21

Exploateringsavtal med FIL Hästen R Building AB avseende Hästen 21 på Norrmalm

Dnr E2018-03888

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner exploateringsavtal inom Hästen 21 med FIL Hästen R Building AB och ger kontoret i uppdrag att teckna erforderliga avtal.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 10 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 22

Laglighetsprövning av exploateringsnämndens beslut 2018-06-14, §32, Nattugglan 14

Dnr E2018-00449

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att till Förvaltningsrätten i Stockholm överlämna yttrandet i mål nr 16033-18 enligt

bilagt förslag, bilaga 2 till kontorets tjänsteutlåtande.

- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 12 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 23**Upphandling av färjetrafiken i Hammarby Sjöstad**

Dnr E2018-03751

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner för sin del upphandling av färjetrafiken i Hammarby Sjöstad och föreslår att kommunfullmäktige godkänner genomförandet och ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att genomföra upphandlingen.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 18 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Stefan Hansson m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Vi skulle gärna se att den populära färjetrafiken framöver inte bara är det snabbaste och billigaste alternativet att ta sig mellan Hammarby sjöstad och Södermalm utan även det mest klimatsmarta. Det är utmärkt att kraven på andel förnybart drivmedel höjs till SL:s nivå, men vi anser att kontoret dessutom kan pröva möjligheten att bedriva trafiken med elfärjor.

§ 24

Överenskommelse om exploatering med tomträttsupplåtelse med överlåtelse av byggnad för serverhall och fördelningsstation inom del av fastigheten Starkströmmen 1 i Norra Djurgårdsstaden, Östermalm, till Ellevio AB och Elementica Data Center Construction AB. Genomförandebeslut

Dnr E2015-01027

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner genomförandet av exploatering inom fastigheten Starkströmmen 1 omfattande investeringsutgifter om 13 mnkr och ger kontoret i uppdrag att genomföra projektet.
- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att träffa överenskommelse om exploatering med tomträttsupplåtelse med överlåtelse av byggnad med Elementica Data Center Construction AB och Ellevio AB avseende del av fastigheten Starkströmmen 1 och träffa erforderliga avtal med en försäljningsinkomst för överlåtelse av byggnad om 28 mnkr enligt vad som anges i kontorets tjänsteutlåtande.
- 3 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 30 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 25**Granskning av järnvägsplanehandlingar för utbyggnad av tunnelbana till Arenastaden. Anmälan av svar på remiss**

Dnr E2018- 02780

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner anmälan av remissvar och lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 30 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 26**Markanvisning för bostäder inom fastigheten Grimsta 1:2 i Hässelby Gård till AB Svenska Bostäder**

Dnr E2016-04077

Bordlagt den 18 oktober 2018, pkt 8

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom fastigheten Grimsta 1:2 till AB Svenska Bostäder och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden

upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 24 september 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP) enligt följande:

Vi vill för den vidare processen lyfta frågan om huruvida det går att använda hörnhus för att Stockholmshusen ska få mer av kvartersstruktur utan att minska antalet lägenheter på platsen. Vi ser helst att ny bebyggelse byggs i en kvartersstruktur istället för i form av helt separerade bostadshus, med innergårdar och levande bottenvåningar då vi är övertygade om att tätare planering i kvartersstruktur skulle kunna skapa mer trivsamma miljöer.

Ersättaryttrande

Susanne Wicklund (C) och Nike Örbrink (KD) instämmer i särskilt uttalande från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP).

§ 27

Markanvisning för handel, kontor och bostäder m.m. inom fastigheten Stubinen 2 och del av Liljeholmen 1:1 i Liljeholmen till Citycon Liljeholmstorget Galleria AB och Citycon Liljeholmen bostad AB. Inriktningsbeslut

Dnr E2018-03649

Bordlagt den 18 oktober 2018, pkt 12

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för handel, kontor och bostäder inom fastigheten Stubinen 2 och Liljeholmen 1:1 till

Citycon Liljeholmstorget Galleria AB och Citycon Liljeholmen bostad AB samt ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta utredningarna upp till 4 mnkr (inriktningsbeslut).
- 3 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 september 2018.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP) enligt följande:

Vi ställer oss positiva till att tunnelbanan däckas över med ny bebyggelse och att den angränsande parkeringsplatsen ersätts med bostäder. Liljeholmen är en viktig knypunkt i staden och det goda kollektivtrafiknära läget kommer att stärkas ytterligare när tunnelbanan mellan Fridhemsplan och Älvsjö byggs. Inför den fortsatta planprocessen är det viktigt att området utvecklas i enlighet med den övergripande visionen för Liljeholmen så att barriäreffekterna minskar och att torget öppnas upp mot Trekantsparken, lekplatsen och sjöns promenadstigar med tydliga och intuitiva kopplingar. Byggnaderna bör innehålla publika verksamheter och utformas så att de bidrar till att stärka det stadsnära rekreations- och friluftsområde som parken och sjön Trekanten utgör idag. Hela området är dessutom i stort behov av fler kulturverksamheter och icke-kommersiella mötesplatser, inte minst för ungdomar.

Särskilt uttalande lämnas av Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Liljeholmen är en viktig punkt i den centrala stadens utvidgning, och söderort som helhet behöver fler

arbetsplatser. Vi är därför positiva till att bostäder och arbetsplatser skapas genom att tunnelbanespåren däckas över och en parkeringsplats bebyggs. Dock anser vi att byggnationen väster om tunnelbanan ska trappas av i höjd ner mot sjön så att bebyggelsen inte dominerar intrycket i parkmarken runt Trekanten. I planprocessen är det viktigt att stråken mellan Liljeholmstorget och grönyterna vid sjön Trekanten intill görs tydliga och öppna. Barnperspektivet behöver också tydliggöras, bland annat genom att minimera påverkan på en populär, intilliggande lekplats.

Ersättaryttrande

Susanne Wicklund (C) och Nike Örbrink (KD) instämmer i särskilt uttalande från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP).

§ 28**Fokus Skärholmen. Reviderat inriktningsbeslut**

Dnr E2018-03400

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP):

- 1 Exploateringsnämnden godkänner i huvudsak exploateringskontorets förslag till beslut.
- 2 Exploateringsnämnden uppdrar till exploateringskontoret att bearbeta projektet för att öka dess lönsamhet enligt nedan.

Vi såg redan i det ursprungliga inriktningsbeslutet med viss oro på den ekonomiska kalkylen i projektet Fokus Skärholmen. Den tidigare Socialdemokratiska majoriteten i exploateringsnämnden valde dock då att gå fram med projektet trots låg täckningsgrad och osäker kalkyl. Vår oro visade sig befogad och projektet har i dagsläget en försämrad täckningsgrad, nu endast 92 procent, och kräver ett reviderat inriktningsbeslut.

Exploateringskontoret får därför nu i uppdrag att se över alla tänkbara åtgärder på både utgiftssidan och inkomstsidan för att öka lönsamheten i projektet. Det kan exempelvis ske genom att öka exploateringsgraden, se över fördelningen mellan bostadsrätter och hyresrätter, se över genomförandetiden eller helt se över enskilda projekt. I det pågående, och kommande, arbetet med enskilda projekt förutsätter vi även en mycket strikt kostnadskontroll samt riskminimering för att Fokus Skärholmen inte ska bli

ekonomiskt lidande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 oktober 2018.
Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Godkänner för sin del fortsatt utredning av förutsättningarna för exploatering inom stadsdelsnämndsområdet Skärholmen samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner projektet och ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att fortsätta utredningarna upp till 140 mnkr. Reviderat inriktningsbeslut.
- 2 Beslutar att detta reviderade inriktningsbeslut ersätter tidigare inriktningsbeslut för delprojekt Sättra centrum. Tagga genomförandebeslut för delprojekt ska fortsatt gälla oförändrat.
- 3 Beslutar att i samband med detta reviderade inriktningsbeslut upphäva tidigare markanvisning till AB Stockholms hem för Stockholms hus i projektet Skärholmsdalen (dnr E2017-03105) då det aktuella kvarteret utgått från planområdet.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Stefan Hansson m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) föreslår att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP).

Reservation

Vice ordföranden Stefan Hansson m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till kontorets förslag samt anför följande:

Segregationen och den urbana ojämlikheten är en av vår tids stora utmaningar. Stadsutveckling har en viktig roll i att bryta denna utveckling. Genom projektet Fokus Skärholmen har

Stockholm påbörjat ett arbete med att använda stadsutvecklingen för att stärka den sociala hållbarheten. Detta arbete måste utvecklas och fortsätta. Stockholm måste växa i stadens alla delar.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Stefan Hansson m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Eftersom staden har stora behov av hyresrätter med pressade hyror behöver kontoret ta fram en alternativ placering för de Stockholmshus som nu utgår ur planeringen på grund av dåliga markförhållanden med djupa lager av lera och otillräckligt skyddsavstånd till Förbifartens tunnlar.

Ersättaryttrande

Susanne Wicklund (C) och Nike Örbrink (KD) instämmer i förslag från ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Lennart Tonell m.fl. (MP).

§ 29

**Mälaräng inom Fokus Skärholmen. Genomförandebeslut
Tillägg till markanvisning för bostäder i Mälarhöjden till
HSB Bostad AB.**

**Markanvisning för drivmedelstation i Fruängen till Preem
AB, för förskola och skola i Bredäng respektive
Mälarhöjden till Skolfastigheter i Stockholm AB, samt för
verksamhetsändamål i Bredäng till Sagax Sätra AB**

Dnr E2018-02322

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner för sin del genomförandet av exploatering inom del av Sätra 2:1 omfattande investeringsutgifter om 873,1 mnkr och investeringsinkomster om 41,7 mnkr samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner genomförandet och ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att genomföra projektet.
- 2 Exploateringsnämnden tilläggsanvisar mark för bostadsändamål inom del av fastigheten Sätra 2:1 till HSB Bostad AB och ger kontoret i uppdrag att träffa tillägg till markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets

tjänsteutlåtande.

- 3 Exploateringsnämnden anvisar mark för drivmedels- och centrumändamål inom del av fastigheten Sättra 2:1 till Preem AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 4 Exploateringsnämnden anvisar mark för verksamhetsändamål inom del av fastigheten Sättra 2:1 till Sagax Sättra AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 5 Exploateringsnämnden anvisar mark för förskoleändamål inom fastigheterna Konstnäreringen 31 och 63, samt för skoländamål inom fastigheten Yxsmeden 1 och del av fastigheten Sättra 2:1, till Skolfastigheter i Stockholm AB och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 22 oktober 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 30

Anmälan av delegationsbeslut fattade av exploateringsnämndens ordförande

Dnr E2018-04182

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 7 november 2018.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Vid protokollet

Lena Mittal